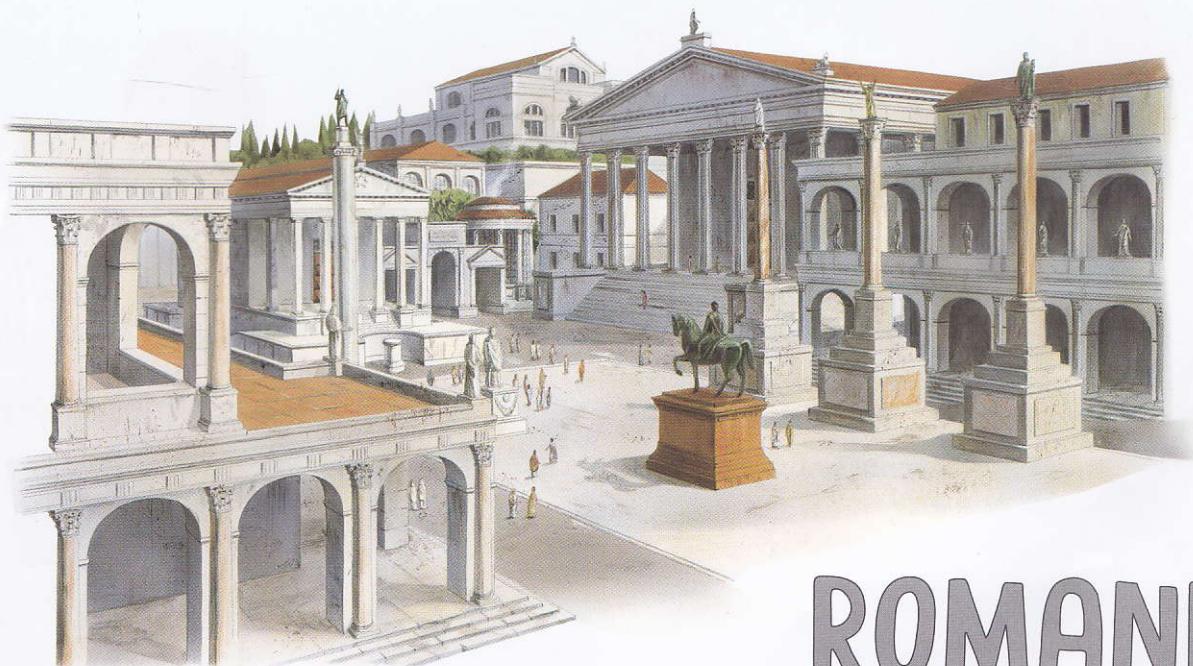

GRECII

IMPERII ANTICE

ROMANII

În această carte folosim prescurtările „.î.e.n.” și „e.n.”, care înseamnă „înaintea erei noastre” și „era noastră”. Era noastră a început în anul în care se crede că s-a născut Iisus (deși acum istoricii consideră că acest lucru s-ar fi întâmplat cu patru ani mai devreme), folosirea acestor termeni fiind o convenție, astfel încât să folosim cu toții aceeași cronologie.

*Coloniile grecești,
vezi pagina 14*

Cuprins

Grecia Antică

Cine erau grecii antici?

6 – 7 Război și războinici 22 – 23

Civilizația minoică

8 – 9 Teatru și divertisment 24 – 25

Epoca arhaică

10 – 11 Cunoștințe 26 – 27

Coloniile grecești

12 – 13 Mâncare și agricultură 28 – 29

Grecia clasică

14 – 15 Îmbrăcăminte și bijuterii 30 – 31

Religia greacă

16 – 17 Comerț și influență 32 – 33

Arta și arhitectura greacă

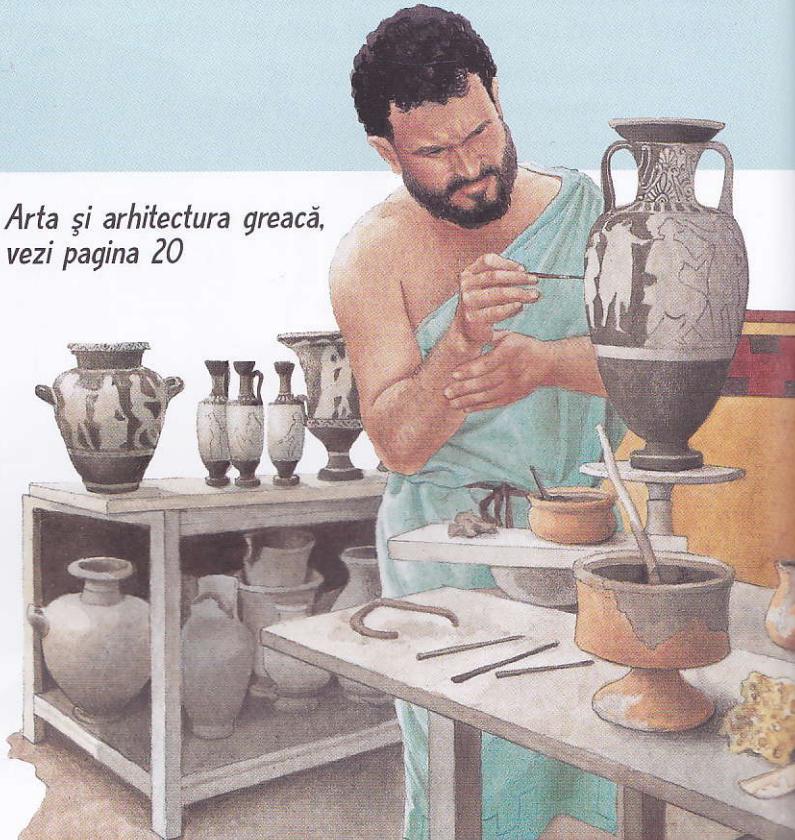
18 – 19

20 – 21

Mâncare și agricultură,
vezi pagina 29

*Arta și arhitectura greacă,
vezi pagina 20*

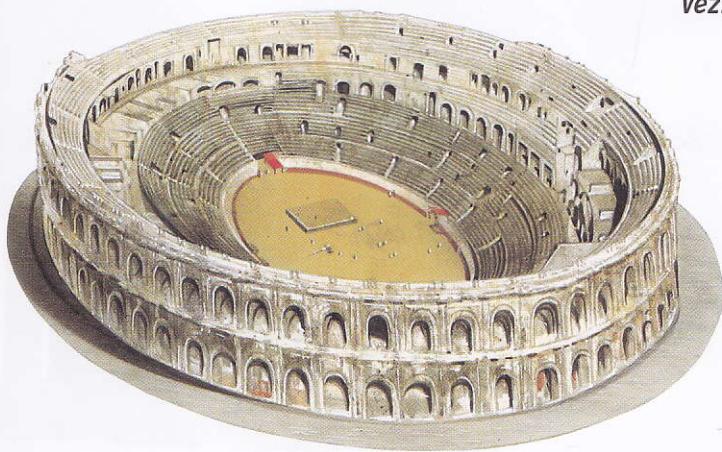
*Comerț,
vezi pagina 45*

*Soldații Romei,
vezi pagina 49*

Roma Antică

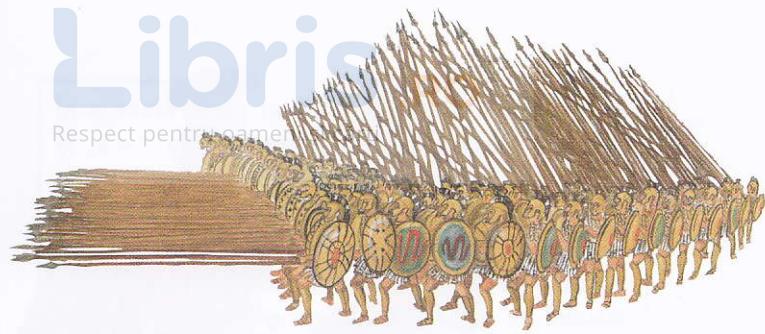
Cine erau romanii antici?	34–35	Artiști și arhitecți	50–51
Originile Romei	36–37	Știință și tehnologie	52–53
Imperiul Roman	38–39	Viața de zi cu zi	54–55
Religie	40–41	Îmbrăcăminte și toaletă	56–57
Comerț	42–43	Familia	58–59
Sărbători și festivaluri	44–45	Agricultura	60–61
Soldații Romei	46–47	Index	62
	48–49		

*Gladiatorii,
vezi pagina 46*

*Republika romană,
vezi pagina 39*

Războaie și războinici, vezi pagina 22

Cunoștințe,
vezi pagina 26

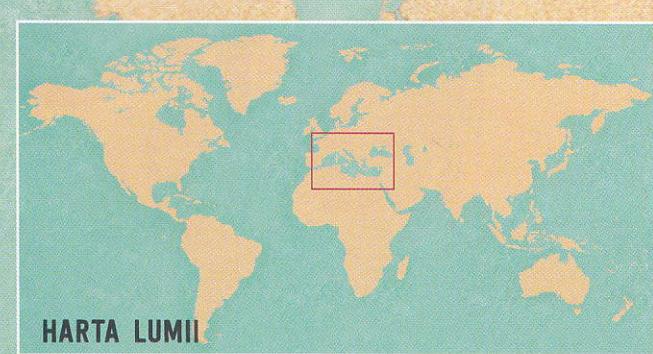

LUMEA GRECILOR ANTICI

Teritoriile grecești

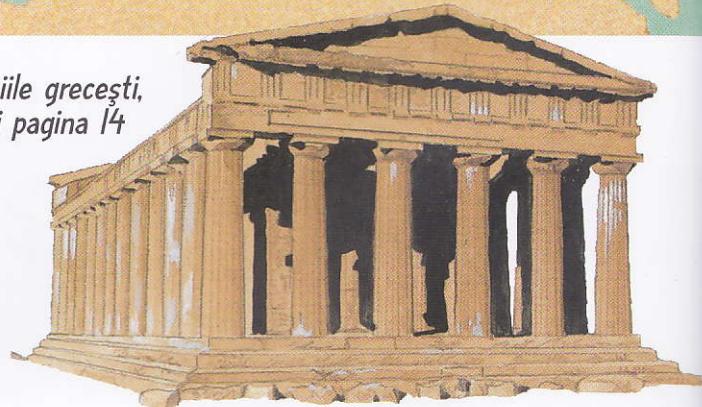
Coloniile grecești

HARTA LUMII

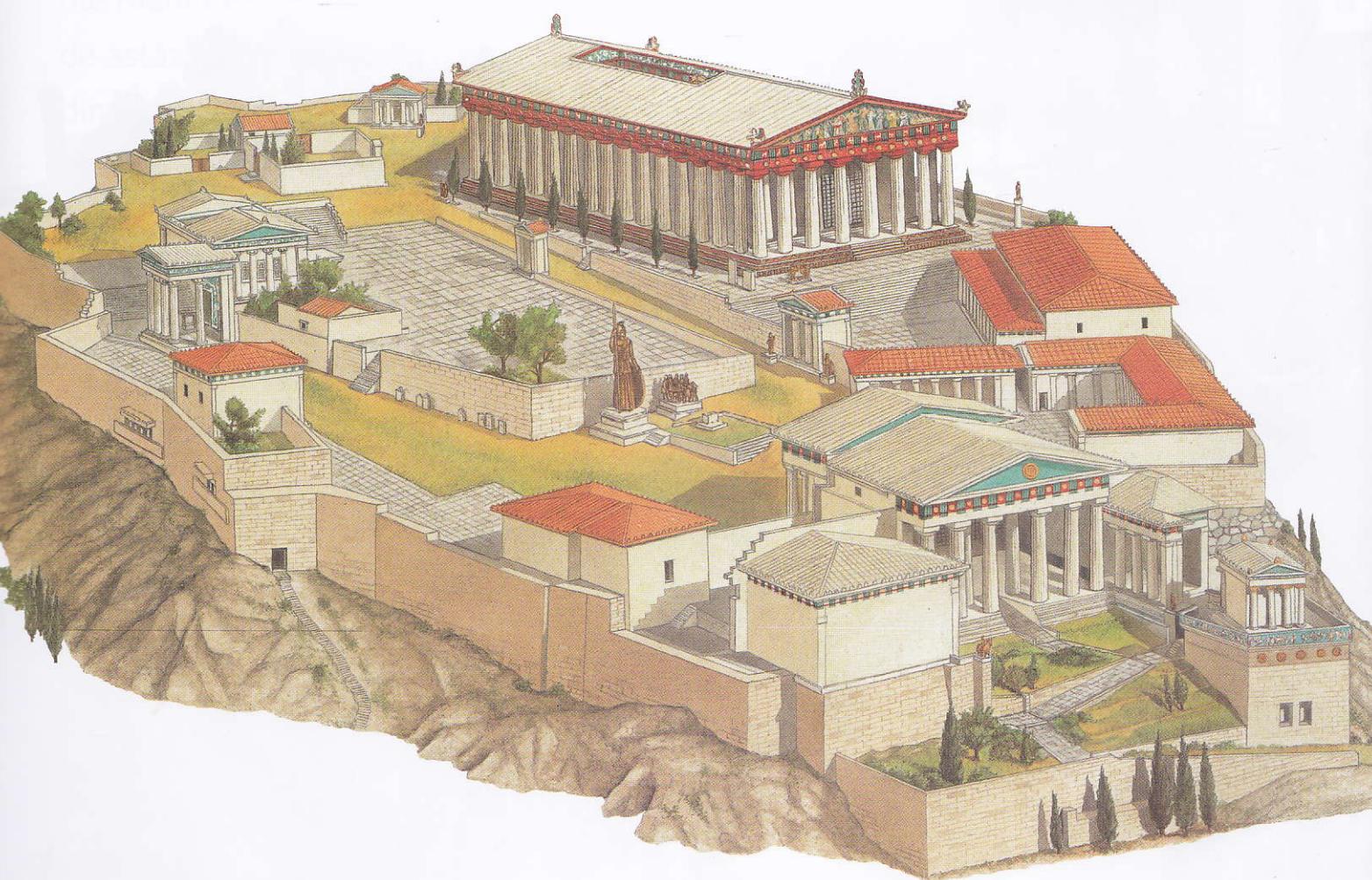

Grecia arhaică,
vezi pagina 13

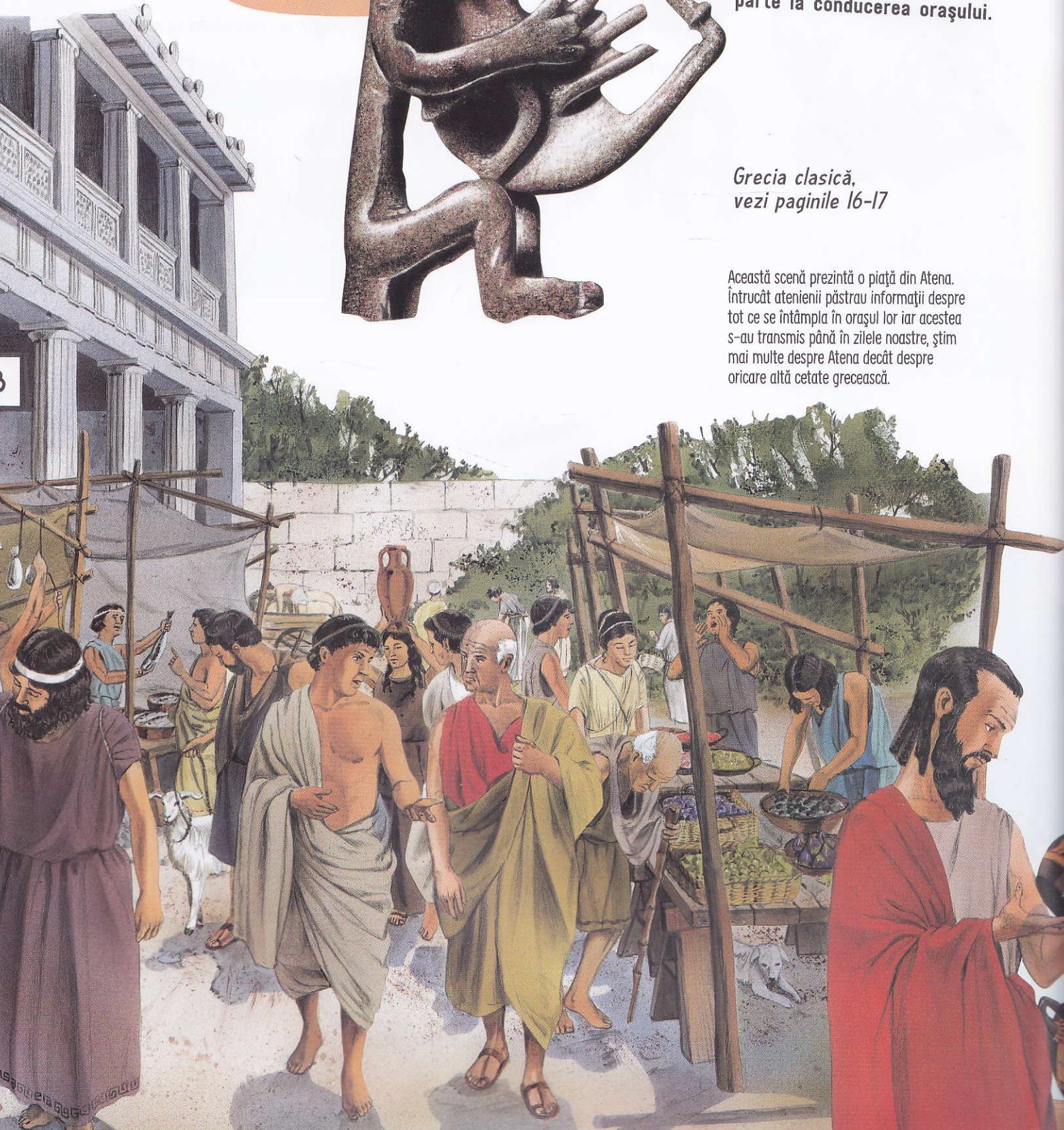
Coloniile grecești,
vezi pagina 14

GRECIA Antică

Muzicanți asemănători
celui din imagine câlă-
toreau dintr-un oraș
în altul și prezintau
povești și cântece
despre zei și zeițe,
războinici eroici și
băttălii legendare.

CONDUCERE

Nu doar ideea de democrație provine de la greci, ci chiar cuvântul însuși. Aceștia au dezvoltat un sistem în care cetățenii unui oraș-stat votau și luau parte la conducerea orașului.

Grecia clasică,
vezi paginile 16-17

Această scenă prezintă o piață din Atena. Întrucât atenienii păstrau informații despre tot ce se întâmpla în orașul lor iar acestea s-au transmis până în zilele noastre, știm mai multe despre Atena decât despre oricare altă cetate grecească.

CUNOȘTINȚE

Multe aspecte ale lumii moderne își au rădăcinile în cultura și educația vechilor greci. Aceștia au inițiat numeroase domenii de studiu, cum ar fi istoria sau filosofia, precum și forme de literatură (poezia și drama).

ȘTIINȚĂ

Oamenii de știință greci au lansat multe teorii care ulterior au fost și demonstreate. Aceștia aveau un mod de gândire ordonat și căutau dovezi pentru a demonstra fiecare idee – exact cum fac și cercetătorii moderni.

*Zei și zeițe,
vezi pagina 18*

Grecii antici se închinău multor zei și zeițe, care îi ajutau pe oameni în diverse împrejurări. De pildă, frumoasa Artemis, reprezentată în această statuie, le proteja pe femei când nașteau.

Cine erau grecii antici?

Aceștia au trăit acum circa 2.500 de ani pe malurile Mării Mediterane, în zonele Greciei și Turciei de astăzi. Impresionanta lor civilizație era alcătuită din zeci de orașe-stat independente, fiecare având propria sa conducere, cultură și identitate. Multe dintre ideile lor despre guvernare, știință sau arte au devenit exemple și pentru generațiile viitoare.

9

*Democrație,
vezi pagina 17*

ARTA

Grecii antici au construit temple magnifice, multe dintre acestea rezistând până în zilele noastre.

Ei au realizat și statui și vase pictate ce prezintă scene din viețile zeilor sau ale muritorilor de rând.

În Grecia Antică, puteau vota numai bărbații care erau cetățeni ai unui oraș (cum sunt atenienii de pe vasul din această imagine). Femeile și sclavii nu aveau acest drept.

Chiar dacă în realitate istoria nu se împarte în epoci clar delimitate, o astfel de împărțire ne poate fi de ajutor atunci când o studiem. Această cronologie ne prezintă principalele civilizații și epoci din istoria Greciei.

INSULELE CICLADE

În insulele Ciclade s-a dezvoltat una dintre cele mai timpurii civilizații. Locuitorii acestor insule au avut o cultură bogată, însă nu au lăsat în urma lor scrieri, aşa că știm foarte puține despre ei. În schimb, au rămas numeroase statui frumoase, cele mai multe reprezentând femei sau muzicanți.

Cap sculptat de locuitorii insulelor Ciclade

ÎNAINTEA GRECILOR

Civilizația greacă nu a apărut din senin. În această regiune au mai înflorit, de-a lungul mileniilor, și alte culturi. Principalele culturi grecești timpurii au fost cea minoică și cea miceniană. Civilizația minoică s-a dezvoltat în Creta, în timp ce micenienii au ocupat atât această insulă, cât și Grecia continentală. Aceste culturi erau dezvoltate, având guverne organizate, armate, sisteme de scriere și rețele comerciale întinse.

Ambele civilizații cunoșteau scrisul. Alfabetul minoic, numit Linear A (pe discul din imaginea din stânga), nu a putut fi descifrat până acum. Cel micenian, numit Linear B (tabletă de mai sus), a fost tradus, fiind o formă timpurie a limbii grecești.

- 1) Civilizația cicladică (3000–2000 î.e.n.)
- 2) Civilizația minoică (2300–1450 î.e.n.)
- 3) Civilizația miceniană (1650–1200 î.e.n.)
- 4) „Epoca întunecată” a Greciei (1200–900 î.e.n.)
- 5) Perioada arhaică (900–480 î.e.n.)
- 6) Perioada clasică (480–334 î.e.n.)
- 7) Perioada elenistică (334–30 î.e.n.)

Civilizația minoică

Această cultură, numită după legendarul rege Minos, s-a dezvoltat în insula Creta. Era alcătuită din numeroase mici regate. Fiecare dintre acestea se întindea în jurul unui palat, înconjurat de sate și ferme. Cretanii nu erau doar meșteșugari pricepuți, ci și buni marinari și negustori.

Această cupă ornată a fost descoperită într-un palat din Creta.

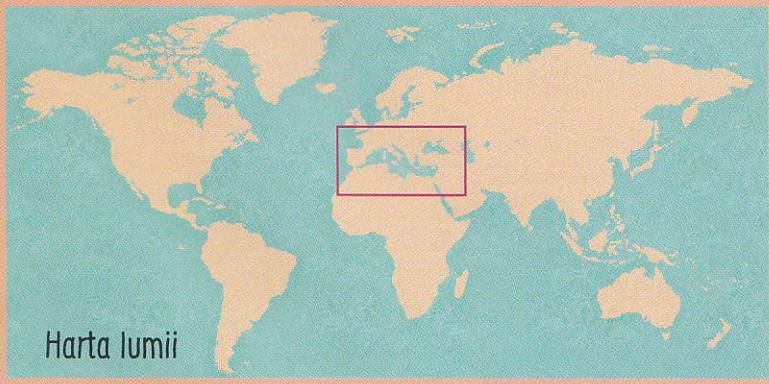

Religie,
vezi pagina 42

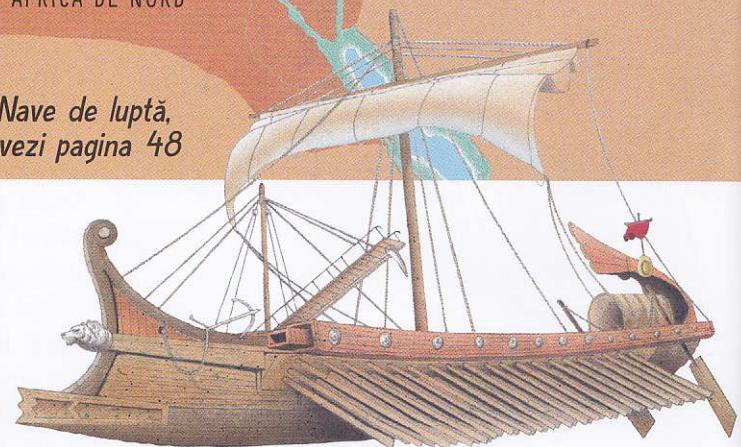
Viață de zi cu zi,
vezi pagina 54

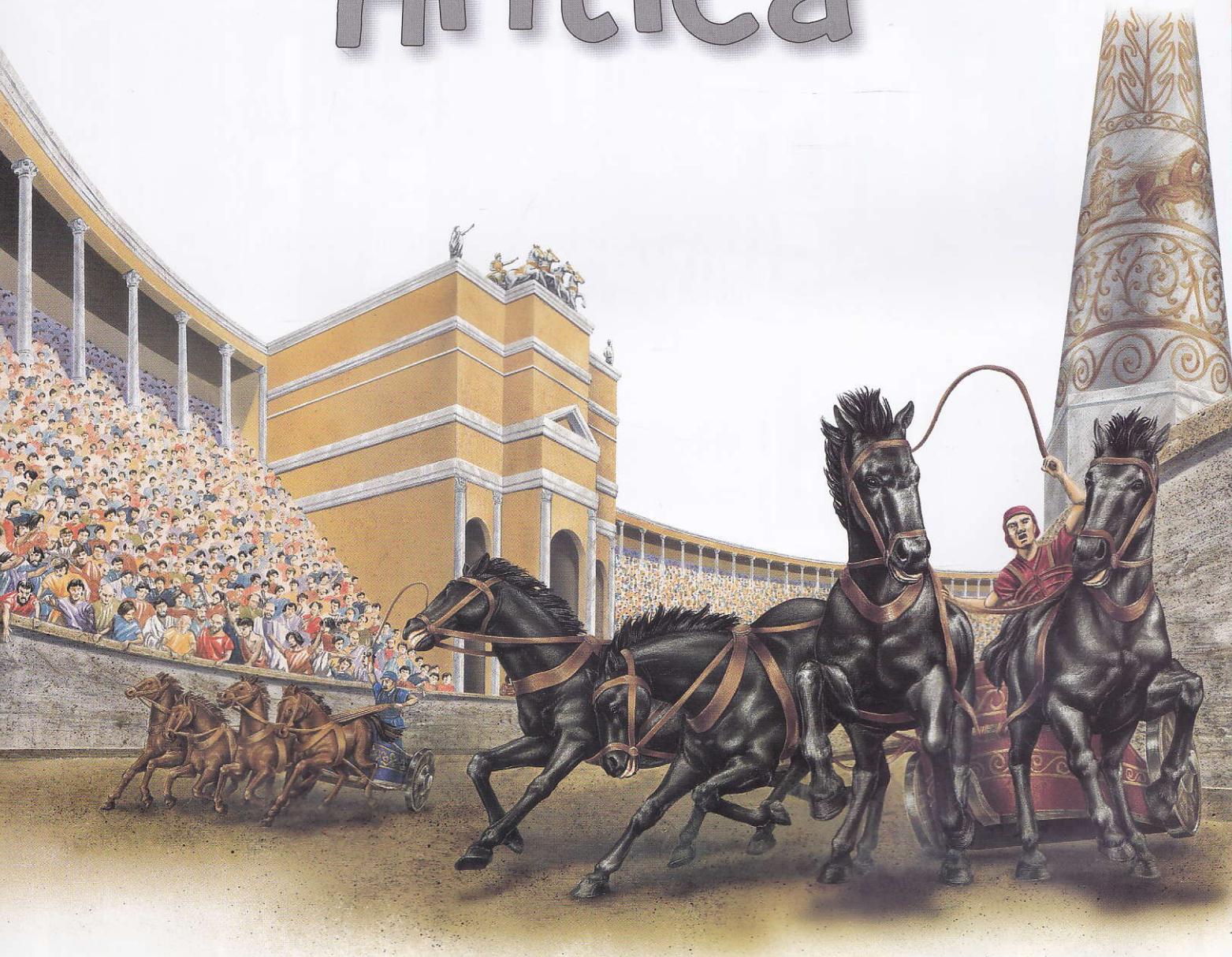
LUMEA ROMEI ANTICE

Nave de luptă,
vezi pagina 48

Roma Antică

Roma avea o armată puternică, iar împăratul era apărăt de propriile sale gârzi.

Pe această camee (bijuterie făcută din pietre semi-prețioase) este sculptat un simbol al puterii romane: un vultur strângând în gheare o coroană de lauri.

LIMBA LATINĂ

Latină, limba vorbită de romani, era răspândită pe tot teritoriul imperiului, fiind folosită în administrație, justiție, știință și literatură. Era cunoscută de către orice om educat, rămânând o limbă de circulație internațională timp de sute de ani după prăbușirea imperiului.

Roma era legată de cele mai îndepărtate colțuri ale întinsului său imperiu printr-o rețea de drumuri și șosele. Bornele kilometrice, ca cea din această imagine, indicau distanțele dintre orașe.

ROMA
În Antichitate, Roma era supranumită caput mundi (capul lumii). În perioada sa de apogeu, acest oraș magnific avea circa un million de locuitori și numeroase forumuri, teatre, circuri, arene, băi, temple, biblioteci și apeducte. Romanii bogăți locuiau în vile somptuoase, dotate cu apă curentă și încălzire centrală, facilități ce vor reapărea de-abia la mai bine de un mileniu după prăbușirea Imperiului Roman.

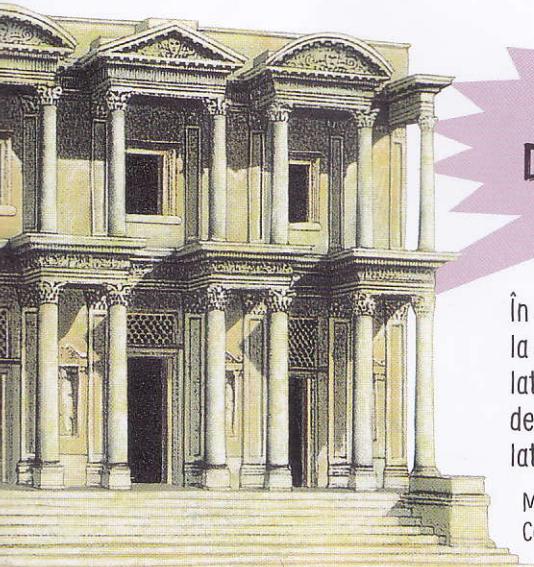

JUSTIȚIE

Unul dintre primele coduri juridice este cel roman, creat în jurul anului 450 î.e.n.. Acesta conținea legi care se aplicau tuturor cetățenilor. Aproape un mileniu mai târziu, împăratul bizantin Justinian a creat un nou cod, care a rămas la baza celor mai multe sisteme legale europene din ziua de astăzi.

Cine erau romanii antici?

Romanii au fost un popor italian care, în urmă cu circa 2.500 de ani, au întemeiat un oraș în Peninsula Italică. Treptat, ei și-au extins controlul asupra întregii Italii, a Orientului Apropiat, a Africii de Nord și a unei bune părți din Europa. Ei colonizau zonele cucerite și îi integrau pe localnici, care învățau obiceiurile romane, în timp ce romanii adoptau, la rândul lor, tradițiile locale. Astfel, Roma a reușit să construiască o civilizație care a rezistat mai bine de un mileniu.

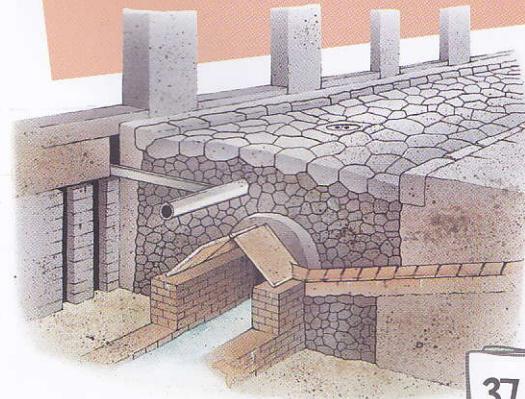
CÂND A FOST EPOCA DE AUR A LITERATURII LATINE?

În secolele I î.e.n.-I e.n., literatura latină a ajuns la apogeu. Unul dintre cei mai importanți poeți latini, Virgiliu (70-19 î.e.n.), a scris un poem epic despre întemeierea Romei numit *Eneida*. Literatura latină este studiată și în zilele noastre.

Multe dintre orașele romane aveau biblioteci. Cea din această imagine se află în Efes.

TEHNOLOGIE

Fiind ingineri și constructori extraordinari, romani au îmbunătățit condițiile de viață din toate colțurile imperiului. Datorită șoseelor și podurilor construite de ei, călătoriile pe distanțe lungi deveniseră rapide și eficiente, în timp ce apeducte imense aprovizionau orașele cu apă curată.

37

Sub străzile orașelor romane se găseau conducte care aprovizionau locuințele cu apă proaspătă.

Marcus Aurelius nu a fost doar unul dintre cei mai iubiti împărați, ci și unul dintre cei mai mari filosofi romani.

CRONOLOGIE

Civilizația romană antică a durat mai bine de un mileniu. Această cronologie arată principalele perioade ale istoriei romane.

1000 î.e.n.

Satele de pe colinele situate pe malurile Tibrului se unesc treptat, formând Roma.

625-510 î.e.n.

Roma este condusă de către regi etrusci.

509-31 î.e.n.

Republica romană

31 î.e.n.

Primul împărat roman

330 e.n.

Constantinopole devine capitala Imperiului Roman.

395 e.n.

Imperiul este împărțit.

476 e.n.

Prăbușirea Imperiului de Apus

Cap al unei zeițe, sculptat la Roma de către un artist etrusc

CINE ERAU ETRUSCII?

Alături de civilizația greacă din sudul Italiei, cea etruscă era cea mai avansată cultură din peninsula. Orașele-stat etrusce au ajuns la apogeu în jurul anilor 600 î.e.n., influența lor resimțindu-se în tehnologia, arta și religia romană.

Originile Romei

Centrul civilizației romane era Roma, așezare situată în mijlocul Italiei. Inițial, aici au apărut primele sate care s-au unit treptat, dând naștere unui singur oraș. Roma a fost condusă de regi etrusci până ce aceștia au fost alungați din oraș, în anul 509 î.e.n. Apoi, timp de aproape 500 de ani, Roma a fost o republică ai cărei conducători erau aleși prin votul cetățenilor.

Inscriptiile de pe această piatră sunt scrise într-o formă timpurie a limbii latine.

ROMULUS ȘI REMUS

Legendele romane spun că orașul a fost înființat de către doi frați gemeni, numiți Romulus și Remus. După ce mama lor a fost obligată să-i abandoneze la naștere, cei doi copii au fost salvați de o lupoaică. Aceasta i-a alăptat până când au fost găsiți și crescuți de niște păstori. Cei doi frați au întemeiat împreună orașul, însă ulterior s-au certat și Romulus l-a ucis pe Remus, astfel că noua cetate a primit numele supraviețitorului.

Sculptură de bronz a lupoaiicei, realizată de către artiști etrusci